

**Protokół posiedzenia
Komisji Zdrowia i Polityki Społecznej
Rady Miasta Gliwice kadencji 2018-2023
w dniu 8 listopada 2022 r., godz. 18.00**

Przewodniczący Komisji Janusz Szymanowski otworzył posiedzenie Komisji, powitał zebranych radnych oraz gości. Zaproponował przyjęcie następującego porządku obrad:

1) Omówienie spraw związanych z reorganizacją Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny.

2) Sprawy sesyjne.

3) Sprawy bieżące.

Nie zgłoszono uwag do zaproponowanego porządku obrad.

W posiedzeniu udział wzięli: Zastępca Dyrektora Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny (CPZ) Ewa Pruska, Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej Brygida Jankowska, przedstawiciele zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych i pracowników CPZ, Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber, Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Agnieszka Paszta, Zastępca Naczelnika Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Klaudia Bera, radni Rady Miasta spoza Komisji: Gabriel Bodzioch, Agnieszka Filipkowska, Katarzyna Kuczyńska-Budka, Michał Jaśniok, Adam Majgier, Marek Pszonak i Krystyna Sowa.

Ad 1) Omówienie spraw związanych z reorganizacją Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny.

Przewodniczący Komisji Janusz Szymanowski poprosił Zastępcę Prezydenta Miasta Ewę Weber o wprowadzenie do tematu, a następnie Naczelnika Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych o przedstawienie informacji dotyczących wspierania rodziny i pieczy zastępczej w Gliwicach wraz z prezentacją.

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber poinformowała, że po spotkaniu w 2021 roku dokonała analizy podejmowanych działań i pracy CPZ. Jest to okres przejściowy. Wyznaczone zostały obszary wymagające poprawy. Na podstawie uwag i zgłoszeń zostały przygotowane zalecenia dla Dyrektora CPZ. Dodała, że w ciągu ostatnich 2 lat zostało przekazanych do CPZ 161 zaleceń i uwag dotyczących stosowania prawa oraz działań na rzecz rodziny. Poinformowała, że w 2020 roku zmieniła się kadra zarządzająca CPZ, po otrzymaniu informacji o nieprawidłowościach nie została przedłużona umowa z dyrektorem jednostki. W 2017 r. CPZ został wydzielony ze struktur Ośrodka Pomocy Społecznej (OPS), w celu lepszej współpracy i pracy na rzecz rodzin zastępczych. Dodała, że ta zmiana nie była dobra. Miało to spowodować pozostawienie dzieci jak najdłużej w rodzinach biologicznych, zwiększyć liczbę zawodowych rodzin zastępczych. Tak się jednak nie stało. Dlatego podjęta została decyzja o przeorganizowaniu jednostki. Przekazała, że przez ostatnich kilka lat, podczas epidemii i kryzysu związanego z wojną w Ukrainie, OPS wykazał się gigantycznym tempem pracy, empatią i sprawną organizacją pracy. Poinformowała, że ważne jest, aby uszanować niesamowitą pracę zawodowych rodzin zastępczych, zadbanie o dzieci jest kluczowe. Dlatego, po wielu rozmowach ze związkami zawodowymi, pracownikami CPZ i zawodowymi rodzinami zastępczymi, postanowiono włączyć jednostkę w strukturę OPS.

Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Agnieszka Paszta przedstawiła prezentację dotyczącą wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Przekazała, że prezentacja ma na celu wyrównanie wiedzy radnych i zawodowych rodzin zastępczych (w załączeniu).

Przewodniczący Komisji Janusz Szymanowski zapytał, czy pojawiły się nowe problemy, inne niż te przekazane Komisji w pismach. Dodał, że Dyrektor OPS Brygida Jankowska jest gwarantem poprawy sytuacji. Nie ma lepszej osoby, której mogłoby się to udać. Szereg kwestii zostało poruszonych, uznał, że część z nich może zostać rozwiązana. Dodał, że to wymaga czasu. Przekazał, że nie jest to kosmetyka, czy zmiana osoby kierującej. Rozwiązanie tych problemów wymaga czasu. Poprosił, aby po przeprowadzeniu reorganizacji jednostki, Komisja otrzymała informacje w tym zakresie.

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber przekazała, że w CPZ pracuje wiele bardzo dobrze wykwalifikowanych osób. Dodała, że aby w pełni z tego korzystać, musi być odpowiedni dyrygent, jak w orkiestrze. Pracownicy CPZ dostaną odpowiednie możliwości w OPS, otrzymując wsparcie, decyzje i informację zwrotną.

Przedstawicielka Rodzinnego Domu Dziecka nr 1 przekazała, że nie ma znaczenia, kto zostanie dyrektorem jednostki. Nawet jeżeli będzie to Dyrektor OPS Brygida Jankowska, to niczego to nie zmieni. Dodała, że Dyrektor OPS jest dobrym pracownikiem, jest od wielu lat na tym stanowisku. Poinformowała, że traktuje swoją pracę jak misję, jest to jej pasją i całym życiem. Przekazała, że reorganizacja jednostki ma na celu przykrycie zgłaszanych problemów i postulatów. O rodzinach zastępczych pamięta się tylko w grudniu, w okresie świątecznym, rodziny nie otrzymują dostatecznego dofinansowania, a Prezydent Miasta ma możliwości lepszego uposażenia rodzin zastępczych. Dodała, że brakuje kontroli ze strony pracowników Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych. Poinformowała, że radnym Rady Miasta zostały przekazane postulaty. Przekazała, że praca rodziców zastępczych jest niedoceniana, za to doceniani są seniorzy. Zakończyła, że nadal czeka na odpowiedź na postulaty z 2020 roku, a miasto dopiero planuje reorganizację. Stwierdziła, że za długo to trwa.

Przewodniczący Komisji Janusz Szymanowski przekazał, że nie może zgodzić się z częścią poruszanych kwestii. Poinformował, że kontrola jednostki nie należy do pracowników Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych, jest to zadaniem Dyrektora CPZ. Dodał, że to nie jest tylko polukrowanie problemów, zmiana dyrektora jest po to, aby było lepiej. Osoby odpowiedzialne będą w stanie pochylić się nad częścią problemów. Zakończył, że nie chodzi o to, aby powiedzieć „będzie dobrze”, bo to wymaga pracy, czasu, argumentów do osoby, która je zrozumie i naprawi. Dodał, że jeżeli postulat finansowy jest możliwy do zrealizowania, to należy to zrobić.

Przedstawicielka zawodowych rodzin zastępczych przekazała, iż liczyła, że dziś otrzyma odpowiedź dotyczącą możliwości realizacji przekazanych postulatów. Ponownie przekazała informację o braku należytego finansowania. Podała przykład artykułu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, mówiący o tym, że rodzinie zastępczej, mającej pod opieką więcej niż 3 dzieci, należy się 100 % zwrotu kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego. Kolejnym przykładem był odległy termin wypłaty świadczenia jednorazowego na przyjęcie dziecka, czasem jest to po dwóch miesiącach. Zakończyła, że nie jest to sprawa do „pochylenia się”, ale do rozwiązania tu i teraz.

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej Brygida Jankowska potwierdziła odległy termin wypłaty świadczenia i dodała, że od grudnia świadczenie to będzie wypłacane niezwłocznie. Wyjaśniła, że nie jest możliwe przekazanie tych środków w momencie umieszczenia dziecka w rodzinie. Środki wypłacane będą na początku, w środku i na koniec miesiąca.

Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Agnieszka Paszta odnośnie zapisów ustawy o zwrocie kosztów utrzymania lokalu przekazała, że kluczowe jest słowo „może otrzymać” oraz zapis o konieczności potwierdzenia takiej potrzeby w opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber wyjaśniła, że zadaniem Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych nie jest kontrola 57 pracowników CPZ. To niezrozumienie zasad działania samorządu. Poinformowała, że wymieniony w ustawie „organizator rodzinnej pieczy zastępczej” to CPZ. Dyrektor CPZ powinien wystąpić do prezydenta z wnioskiem o przyznanie pełnego zwrotu środków na utrzymanie lokalu, ale nigdy z takim wnioskiem

nie wystąpił. Dodała, że spotkanie z zawodowymi rodzinami zastępczymi zorganizowane zostało na jej prośbę, realizowane zmiany są wynikiem wysłuchania problemów zawodowych rodzin zastępczych. Zakończyła, że dyrektor jednostki przekazywał informacje, iż wszystko jest w porządku. Środki niezbędne dla CPZ, po zmianach w przepisach prawa, nie zostały przez niego zaplanowane w budżecie na 2023 r.

II Przedstawicielka zawodowych rodzin zastępczych poinformowała o braku wsparcia i współpracy ze strony CPZ.

Zastępca Dyrektora Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny Ewa Pruska poinformowała, że nie pracowała bezpośrednio przy projekcie budżetu, ale przekazała dyrektorowi CPZ informacje o potrzebnych kwotach, w związku ze zmianą przepisów prawa.

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber przekazała, że fakt ten potwierdza to, o czym mówiła poprzednio. Poinformowała, że stale interweniuje w różnych sprawach, organizuje i naprawia, a powinni to robić pracownicy CPZ. Zakończyła, że zmiana jest konieczna, aby odblokować prace CPZ.

Przedstawicielka Domu Dziecka nr 2 przekazała informację o braku ochrony prawnej, braku możliwości spotkania się z Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Agnieszką Pasztą i Zastępcą Prezydenta Miasta Ewą Weber.

Przewodniczący Komisji Janusz Szymanowski przypomniał, że spotkanie w ramach Komisji ma na celu poprawienie opieki nad dziećmi, a nie wylewanie żalów, czy przerzucanie się problemami.

Przewodniczący Rady Miasta Marek Pszonak poinformował, że to spotkanie odbywa się z jego inicjatywy. Przypomniał, że w jednym z pism zostały przekazane konkretne postulaty. Poprosił o informację, ile czasu potrzebne jest na przygotowanie informacji dla radnych, które postulaty są możliwe do spełniania, a które i z jakich przyczyn nie.

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber przekazała, że do udzielenia odpowiedzi potrzebuje analiz finansowych jednostki.

Zastępca Dyrektora Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny Ewa Pruska poinformowała, że do końca listopada analizy zostaną przygotowane.

Radna Katarzyna Kuczyńska-Budka zapytała, ile można czekać na realizację postulatów, kiedy sytuacja jest tak drastyczna. Przekazała, że odpowiedzialność ponosi Prezydent Miasta. Uznała za kuriozalne przerzucanie się winą.

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber przekazała, że żadne działania nie były odkładane. Poinformowała, że 161 zaleceń świadczy o dokonywanej kontroli. Dyrektor jednostki potrzebuje czasu, aby zapoznać się całością jej pracy, był to akurat czas epidemii, do tego zastępca dyrektora jednostki przebywał na długim zwolnieniu chorobowym. Dodała, że po spotkaniach z zawodowymi rodzinami zastępczymi i dyrektorem jednostki postanowiono udzielić jednostce wsparcia osobowego, powołano drugiego zastępcę dyrektora. Jednak jego działania były od początku blokowane. Zakończyła, że tak to nie może działać.

Przewodniczący Komisji Janusz Szymanowski podsumował, że pierwszą sprawą jest wdrożenie niezbędnych zmian, drugą – zmiana w finansowaniu CPZ. Trzecią sprawą jest odniesienie się OPS do postulatów w zakresie „ewentualnego przejścia pod OPS”.

III Przedstawicielka zawodowych rodzin zastępczych poprosiła o zaplanowanie w przyszłym roku spotkań. Dodała, że w czasie reorganizacji jednostki są one potrzebne.

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber przekazała, że takie spotkania wynikają ze zwykłej codziennej pracy i OPS będzie je organizował. Dodała, że podlega jej około 100 jednostek, nie jest w stanie każdej z nich poświęcać tyle czasu. Decyzja o reorganizacji CPZ nie została podjęta po spotkaniu z radnymi Rady Miasta, ale znacznie wcześniej. Przekazała, że praca rodzin zastępczych jest bardzo ważna.

Radna Katarzyna Kuczyńska-Budka zapytała, czy oczekiwania zawodowych rodzin zastępczych, w zakresie dostosowania do zgodności z przepisami prawa, są możliwe do spełnienia do końca listopada. Podała przykład liczby dzieci w rodzinie zastępczej i wysokości zwrotu środków za utrzymanie lokalu.

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber poinformowała, że rodziny mają za dużo dzieci pod opieką. Dodała, że w tym zakresie prowadzone są prace. Nie jest możliwe spełnienie tego warunku do końca tego miesiąca, nawet jeżeli wszyscy tu obecni zostaną rodzinami zastępczymi.

Przedstawicielka rodzin zastępczych poinformowała o trudnościach we współpracy z CPZ. Przekazała, że CPZ kierował wnioski do sądu przeciwko rodzinom zastępczym o odebranie dziecka, zniechęca do bycia rodziną zastępczą. Skomentowała, że nie wyobraża sobie, aby odebrano jej dziecko, bo ma ich zbyt wiele. Miałoby ono przechodzić przez kolejne traumy, znów zrywać więzi rodzinne. To nie jest dobre dla dzieci.

Prowadzenie posiedzenia przejął Wiceprzewodniczący Komisji Tadeusz Olejnik.

Wiceprzewodniczący Komisji Tadeusz Olejnik uspokoił, że dzieci nie będą odbierane rodzinom zastępczym. Przekazał, że nie tak brzmiała wypowiedź Zastępcy Prezydenta Miasta Ewy Weber.

Przedstawiciel zawodowych rodzin zastępczych zwrócił uwagę na brak informacji, o podejmowanych decyzjach dotyczących zawodowych rodzin zastępczych. Dowiaduje się o decyzjach z internetu.

IV Przedstawicielka zawodowych rodzin zastępczych podała pozytywne przykłady pracy i zaangażowania pracowników CPZ. Dodała, że zdarzały się także sprawy sporne, ale udawało się dojść do konsensusu. Przekazała, że podczas spotkania w czerwcu zostały naświetlone problemy, podczas kolejnego spotkania w październiku ponownie. Za każdym razem odpowiedź jest taka, że trzeba to zweryfikować.

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber przekazała, że po spotkaniu czerwcowym zostały przekazane CPZ zalecenia do wykonania. Na spotkaniu październikowym poruszane były inne sprawy. Poinformowała, że nie otrzymała żadnych informacji z CPZ, że zalecenia nie są realizowane, że są z tym jakiegokolwiek trudności. Wyjaśniła ponownie, że jej praca nie polega na sprawdzaniu co robi każdy z pracowników CPZ. Dodała, że zrobiła wiele rzeczy, które nie należą do jej obowiązków. Nie powinno się to odbywać na takim poziomie.

Przedstawiciel rodzin zastępczych poinformował, że odniósł wrażenie, iż skupiono się tu na strukturach organizacyjnych, na finansowaniu. Dodał, że nie w tym celu tutaj przyszedł. Przekazał informacje o swoich negatywnych doświadczeniach z pracownikami CPZ.

V Przedstawicielka zawodowych rodzin zastępczych przekazała, że początkowo współpraca z pracownikami CPZ układała się bardzo dobrze. Dodała, że od jakiegoś czasu sytuacja uległa zmianie, różnymi metodami jest wymuszana uległość.

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber poinformowała, że gdyby nie znała całej sprawy, to po wysłuchaniu tych kilku wypowiedzi nie wiedziałaby, czy CPZ pracuje dobrze, czy źle. Zdania są sprzeczne. Dodała, że skupia się na pracach reorganizacyjnych po to, aby CPZ działał dobrze. Po rozmowach z zawodowymi rodzinami zastępczymi podjęta została decyzja, że zmiana kolejnego dyrektora jednostki jest niewystarczająca, po kolejnych dwóch latach sytuacja mogłaby się powtórzyć. Zmiana przepisów i tak wymusi włączenie jednostki w struktury OPS.

Przedstawicielka pogotowia rodzicielskiego opowiedziała o swoich pozytywnych doświadczeniach z pracownikami CPZ. Przekazała, że rodziny chciały dziś rozmawiać o swoich postulatach. Podała przykłady trudności z jakimi borykają się rodziny zastępcze, tj.: finansowymi, w znalezieniu miejsca w przedszkolu, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (PPP), czy u lekarza specjalisty.

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber przekazała, że Dyrektor CPZ ma kompetencje do współpracy z innymi jednostkami, z przedszkolami, z PPP. Poinformowała, że Dyrektor CPZ spotkał się z Naczelnikiem Wydziału Edukacji, jest w posiadaniu opinii prawnej, iż nie jest możliwe danie pierwszeństwa w kolejce do przyjęcia dziecka do przedszkola dzieciom z rodzin zastępczych. Dodała, że dyrektor CPZ powinien poinformować o tym rodziny zastępcze. Podobna jest sytuacja z wyznaczeniem terminu do lekarza specjalisty, czy PPP. Pierwszeństwo dla tych dzieci byłoby łamaniem prawa. Zakończyła, że jest możliwość wystąpienia do rządu z apelem Rady Miasta. Takie apele były już podejmowane, zdarzały się też pozytywne reakcje ze strony rządu na taki apel. Dodała, że nie jest to prosta droga.

Radna Ewa Potocka podziękowała za przekazane opinie i informacje. Uznała, że zmiany proponowane ze strony Prezydenta Miasta są właściwe. Dodała, że radni będą pilotować reorganizację jednostki. Transformacja jest trudna, ale konieczna. Podziękowała za spotkanie.

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej Brygida Jankowska podziękowała za słowa uznania. Stwierdziła, że nie jest gwarantem rozwiązania wszystkich problemów rodzin zastępczych. Dodała, że to, co zostało wypracowane, pozostanie. Nie będzie czekać na dzień 1 marca 2023 r. Prace, które można od razu zrealizować, są wykonywane. Poinformowała, że będzie słuchać zawodowych rodzin zastępczych, współpracować, aby wypracować standardy i normy. Przekazała, że inne problemy zgłaszają zawodowe rodziny zastępcze, a inne – niezawodowe rodziny zastępcze. Dodała, że stawia na pracę z rodzinami biologicznymi, aby zmniejszyć liczbę dzieci kierowanych do rodzin zastępczych. Przekazała wyrazy uznania dla pracy rodzin zastępczych. Jest to praca nie do przecenienia.

Radna Agnieszka Filipkowska przekazała, iż liczyła dziś na konkretne rozwiązania. Dodała, że to dobrze, że zmiany będą, jednak dzieje się to za późno. Wyraziła nadzieję, że za miesiąc, czy za trzy, nie będzie spotkania w tym samym punkcie.

Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber przekazała, że Dyrektor CPZ złożył wypowiedzenie. Dodała, że nie ma dobrej odpowiedzi na twierdzenie, że zmiany dzieją się za późno. Nowy dyrektor trafił na czas epidemii, wojny, długotrwałej nieobecności swojego zastępcy. Nie zwalnia się dyrektora w pięć minut, należy dać mu czas na zapoznanie się z jednostką i wprowadzanie zmian. Zaproponowała spotkanie w czerwcu 2023 roku, w celu przekazania informacji, czy zmiany przyniosły pozytywny skutek.

Wiceprzewodniczący Komisji Tadeusz Olejnik zaproponował spotkanie we wcześniejszym terminie, np. w trakcie omawiania projektów uchwał związanych z reorganizacją jednostki.

Na tym zakończono dyskusję. Została ogłoszona kilkuminutowa przerwa.

Posiedzenie opuścili: Zastępca Dyrektora CPZ Ewa Pruska, przedstawiciele zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych i pracowników CPZ, Zastępca Prezydenta Miasta Ewa Weber oraz radni spoza Komisji.

Ad 2) Sprawy sesyjne.

Prowadzenie posiedzenia Komisji przejął ponownie Przewodniczący Komisji Janusz Szymanowski.

Komisja zaopiniowała projekt uchwały w sprawie uchylenia uchwały w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku celowego (druk nr 882).

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej Brygida Jankowska zreferowała projekt uchwały. Przekazała, że dwukrotnie uchwalany był Gliwicki program osłony dla osób zmieniających system ogrzewania na ekologiczny, np. z węglowego na gazowe. Zmiana systemu ogrzewania w przeszłości powodowała wzrost kosztów ogrzewania. Wyjaśniła, że obecnie ceny paliw tak się zmieniły, że dziś zmiana systemu ogrzewania z węglowego na gazowe nie powoduje wzrostu opłat za ogrzewanie. Przypomniała, że dwukrotnie Wojewoda unieważniał uchwałę w sprawie Gliwickiego programu osłonowego, Wojewódzki

Sąd Administracyjny oddalił skargę na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody. Uchwała ta nie jest w obrocie prawnym, przez co uchwała w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego, uprawniającego do zasiłku celowego, winna być również wyeliminowana z obrotu prawnego.

Przewodniczący Komisji Janusz Szymanowski zapytał, kto z członków Komisji jest za pozytywną opinią do projektu uchwały w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku celowego.

Wynik głosowania: **6 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się**. Komisja **pozytywnie** zaopiniowała projekt uchwały.

Ad 3) Sprawy bieżące.

Wiceprzewodniczący Komisji Tadeusz Olejnik przekazał, że odpowiedź Prezydenta Miasta dla Stowarzyszenia Przyjaciół Chorych „Hospicjum” w Gliwicach o wsparcie finansowe jest negatywna. Dodał, że Komisja otrzyma kopię tej odpowiedzi. I na tej bazie powinna zostać przekazana odpowiedź Komisji dla Hospicjum.

Komisja przyjęła protokół posiedzenia, które odbyło się 27 września 2022 r.

Nie ustalono terminu kolejnego posiedzenia Komisji.

Na tym zakończono posiedzenie Komisji.

Protokołowała
(-) Natalia Czernik

Przewodniczący Komisji
Zdrowia i Polityki Społecznej
(-) Janusz Szymanowski

Wiceprzewodniczący Komisji
Zdrowia i Polityki Społecznej
(-) Tadeusz Olejnik